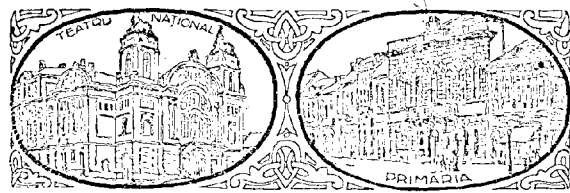
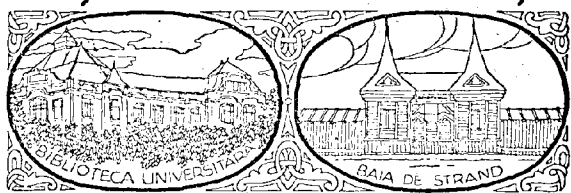

ADMINISTRAȚIA

FOAIE SPECIALĂ PENTRU INTERESELE SOCIALE FINANCIARE ȘI CULTURALE ALE ADMINISTRAȚIEI

COMUNALE

BIROUL REDACȚIEI:

STR. COGĂLNICEANU 4, ETAJ I. TELEF. 2-38

REDACTOR RESPONZABIL:

Dr. E. A. DANDEA

ABONAMENT:

PE UN AN 75 LEI, PE JUM. AN 40 LEI, UN NUMĂR 4 LEI

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

EPRODUCEREA FĂRĂ ARĂTAREA ISVORULUI
E INTERZISĂ

PARTEA OFICIALĂ TOTUȘI SE POATE RE-
PRODUCE FĂRĂ NICI O RESTRICȚIUNE

UZINA ELECTRICĂ A ORAȘULUI CLUJ.

(După date oficiale.)

E. A. Dandea, cons. orășenesc.

Fiind orașul nostru în preajma amplificării uzinei sale electrice, se vorbește mult de aceasta Uzină, cu și fără cunoștința de cauză. Cred deci a satisface o necesitate actuală, când fac cunoscută aceasta Uzină cetățenilor orașului, concurenților la exarendare și tuturor celor pe cari îi interesează.

Uzina electrică se află în comuna Someșul-Cald, la 30 km. depărtare de oraș. Construcția s'a terminat în anul 1906, executându-se de firma «Ganz» în cost de 6 și 1/2 milioane coroane, în care sumă sunt cuprinse și spesele alor două amplificări, ale căror necesitate s'a ivit ulterior și cari s'au executat în 1908, respective în 1912.

Curentul electric se produce prin folosirea energiei apei râului Someșul-Rece, și a-nume așa, că se conduce din apa acestui râu — prin canal de beton de 3.5 km. lungime — în un bazen un maximum de 2.5, forțat 3m³ pe secundă, iar în cazul că ar fi mai puțină apă ca cvantul arătat, toată apa râului. Cam 6 luni în an e meda numai 1.2m³, iar minimul toamna, respective iarna a fost în 2—3 zile numai 0.2m³. Apa apoi se curăță de gunoie. Canalul având o cădere mai mică ca riul, apa cade prin țevii de fer dela o înălțime de 50 m. pe turbine, iar cea condusă, dar nefolosită de turbină, se conduce mai departe la 380 m. din bazenul mic, prin un tunel, în un rezorvoar construit prin o închidere de vale în valea Risca-mică situată la capătul canalului. De aici în caz de lipsă se re-conduce tot prin tunel, pentru a potența ca-

pacitatea de producție a Uzinei, folosindu-se prin altă țevie de fier, ca forța motrică a unei a. treia turbină, când e nevoie de a produce o cvantitate mai mare de curent, în deosebi seara.

Uzina are azi 3 turbine la Someșul-Rece de câte 1200 H.P., ca rezervă sunt azi la uzine tot în Someșul-rece 2 mașini de abori, una de 350 și alta de 550 H.P., cari se pun în funcțiune, când nici apa din rezorvoar nu e suficientă ca să producă cvantul de curent recerut pentru provederea consumatorilor. Acestea instalațiuni sunt întregite prin uzina de rezervă aflătoare în Cluj, lângă baia de vară orășenească, care uzină are 2 motoară Lietzenmayer pentru ulei brut à 600 H. P. Capacitatea de producție originală a mașinelor să înțelege e redusă prin uzarea naturală. Cu acestea mașine trebuie se producă uzina cvantul de curent electric necesar orașului întreg pentru luminație și forța motrică.

Incasările uzinei sunt evidențiate și specializate pe calitate în tabloul I. ce-l dăm după acest articol.

Trebuie să menționăm aici, că în întreg orașul nostru singură numai gara are instalație separată, proprie — două motoară à 300 H.P. — prin care produce curentul necesar pentru iluminatul gării și forța motrică a atelierelor C. F. R. din Cluj. Amplificarea Uzinei se impune urgent, deoarece în timpul scăderii apei orașul e amenințat să rămână în întuneric. Inșă nici când este abundență de apă nu poate satisface Uzina trebuințele consu-

matorilor de curent electric din oraș, cu toate că se livrează azi deja maximul de producție. Dar industria solicită neconținut nouă abona-

mente, cari Uzina e silită să le refuze, deoarece nu e capabilă să producă mai mult nici chiar în cazul favorabil al abundenței de apă.

Tabela comparativă a încasărilor pentru curent.

Anul de gestiune	1917	1918	1919	1920	1921
Luminarea edificiilor orășanești Lei:	5965·37	9151·07	12.171·84	30.115·14	39.200·—
Forță motrică servită întreprinderilor comunale					
[cu comptoar Lei:	19.953·54	28.533·34	103.019·20	336.927·76	450.000·—
[cu paușal Lei:	4822·50	9332·69	15.200·—	79.165·—	96.000·—
Luminația privată					
[după comptoar Lei:	249.635·54	434.785·76	720.819·78	1.500.246·65	2.908.400·—
[cu paușal Lei:	120.621·10	181.075·42	340.676·63	890.311·67	1.611.805·—
Forță motrică pentru particulari					
[după comptoar Lei:	46.628·91	92.301·67	148.818·13	439.404·69	437.500·—
[cu paușal Lei:	41.265·—	77.474·14	186.209·34	876.535·09	1.612.000·—
Incasări totale după curent Lei:	488.891·97	832.654·09	1.526.914·92	4.152.706·—	7.154.905·—
Alte încasări Lei:	6.510·84	9.741·36	46.695·45		
Incasări totale Lei:	495.402·81	842.395·45	1.573.610·37		

Raportul comparativ despre producție și venit pe calități.

		In anul	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	In medie	
I.	Impărțirea producției totale de curent în %	Luminare publ.	8·8	9·1	10·2	11	12	8·6	5·8	6·4	9 ⁰ / ₀	
		Lum. edific. orăș.	1	1·1	1·2	1·2	1·2	1·2	1·1	0·9	1·1 ⁰ / ₀	
		Forța mot. p. oraș	15	18·2	21·4	24	26·6	23·7	19·0	26	21·6 ⁰ / ₀	
		Luminare p. part.	42·6	34·4	39·6	41·0	37·2	39	45·5	39	40 ⁰ / ₀	
		Forța mot. p. part.	32·6	37·2	27·6	22·8	23	27·5	28·6	27·7	28·3 ⁰ / ₀	
II.	Raportul între curent servit cu contor și în paușal %	Forța mot. p. oraș.	contor	61	61	65	65	67	67	66	77	66 ⁰ / ₀
			paușal	39	39	35	35	33	33	34	23	34 ⁰ / ₀
		Luminare p. particulari	contor	37	47	45	48	54	54	51	49	48 ⁰ / ₀
			paușal	63	53	55	52	46	46	49	51	52 ⁰ / ₀
		Forța mot. p. particulari	contor	11	17	14	18	19	28	28	24	19 ⁰ / ₀
			paușal	89	83	86	82	81	72	72	76	81 ⁰ / ₀
III.	Prețul curentului livrat în paușal în raport la prețul cu contor %	Forța mot. p. oraș						48	64	51	54 ⁰ / ₀	
		Luminare particulare						56	44	48	50 ⁰ / ₀	
		Forța mot. p. part.						35	30	24	30 ⁰ / ₀	
IV.	Câștigul net diu curent vîndut în raport la înțrătul brut în %	32	31	36	38	35	0	30	34	27 ⁰ / ₀		
V.	Venitul din instalațiuni în raport la venitul din curent în %	11	15	7	10	48	—	24	45	20 ⁰ / ₀		

În tabloul de sus producția se împarte în modul următor:

1. Luminăția publică — — — — — 720.000 Kvo.
2. " edificiilor orășanești — — — — — 88.000 "
3. " particulară 1.536.000 contor 3.200.000 "
- 1.664.000 paușal
4. Forța motrică pentru oraș 1.140.480 contor 1.728.000 "
- 587.520 paușal
5. " " " particulari 452.800 contor 2.264.000 "
- 1.811.200 paușal

Totalul producției 8.000.000 Kvo.

O adunare poporală.

„Lăsați-i să vorbească ce vor
și noi să facem ce avem de
făcut.“

În Cluj impozitul comunal general e azi de 200%
la care se adaugă încă taxele legale asupra obiec-
telor de dare interesate în unele acțiuni administra-
tive, asupra caselor pentru strângerea gunoaielor din
edificii și pentru drumurile de câmp asupra imobile-
lor interesate.

Într-o adunare publică, Dl Bela Fekete Nagy
expune auditorului următoarele: „Fiind suspendată
autonomia comunală se lucrează fără control și cu
lipsă de pricepere. Administrația română aducând ora-
șul în halul de azi, când trebuie să se plătească un
impozit suplimentar așa de „oribil urcat, cum nu a fost
încă până acum cazul în *nici un oraș maghiar*“ și nu
se mai întâlnesc asemenea cazuri nici în străinătate.

Noi — după ce facem rectificarea, că Clujul e
oraș românesc — arătăm datele exacte din anul 1908,
prelucrate de specialistul maghiar, Dl Edm. Lukács;
fost consilier financiar în Oradea-Mare: impozitele
suplimentare a comunelor urbane din Ungaria se urcă
până la 409%. Atunci se percepe un impozit suppli-
mentar de peste 100% în Szolnok, Szeks zárd, Nyitra
Măcău, Gyula, Gyöngyös, Fehértemplom, Érsekújvár,
Esztergom, Eger și Csikszereda deci în 11 orașe și
anume în anul 1908 s'a plătit impozit suplimentar d. e.

în Eger	105%
„ Măcău	110-98%
„ Esztergom	119-3%
„ Gyöngyös	114%
„ Szolnok	229% și în fine
„ Csikszereda	409%, 392% după

impozitul pe pământ, 17% pentru scopuri administra-
tive generale.

În comune rurale — unde locuiau românii — pro-
centele erau și mai urcate; d. e. în Silvas, lângă Iara,
se încasa și în anul 1916 nu mai puțin decât 318%
impozit comunal. În raport cu străinătatea impozitul
nostru comunal este, următorul: În Christiania vine pe
cap de locuitor 328 *coroane norvegiene*, în Bruxelles 350
franci belgieni iar în Cluj luând ca bază 90.000 locuitori
între cari trebuie împărțită suma de Lei 9,649,696
vine pe cap de locuitor Lei 107-21

Iar în vechiul Regat se plătește față, de orașul
nostru, pe cap de locuitor: Ploiești 94 Lei, la Focșani
110 Lei, la București 133 Lei, la Tg.-Jiu 230 Lei, iar
în Odobești 270 Lei pe cap de locuitor. *)

*

Să cercetăm acum obiectiv situația gospodăriei
Clujului maghiar în timp de pace, absolut normal din

*) După „Edilitatea orașelor și satelor. Ing. I. C. Stin-
leşcu, București. 1921. Tip. Lupta.

punct de vedere financiar, în anul 1910. La compune-
rea aceluia buget nimeni nu și-a putut nici închipui
măcar greutățile și nevoile de azi. „Autonomia“ a fost
neștirbită, dl Bela Fekete Nagy primar substituit, dl
prof. dr. Ápáthy, membru conducător al congregației.
În acel an impozitul comunal a fost stabilit la 66% însă
s'a cheltuit, conform încheierii socotelilor cu 953.230
K. 20 fill. mai mult ca suma provăzută în buget.
Mare sumă în 1910! Echivalează cu *totalul bugetului
Clujului condus azi de noi* și corespunde la majorare
impozitului comunal dela 66% la 172%. Oare atunci-
de ce a îmbătut cu apă rece adică cu 66% orașul
„autonom“ chiar dl Fekete Nagy și tovarășii lui în ad-
ministrație? Doar cunoșteau bine starea de fapt! Căci
șefii contabilității le-au raportat de nenumărate ori
(vezi Nr. 781—915. szosz.) că „administrarea impozi-
tului comunal e cu desăvârșire lipsită de sistem, tar-
divă“ baza lui nu e reală și protestau contra acestei
gospodării de scamatorie, cerând să se „stabilească“
neapărat cel puțin 120% pentru a nu speria cetățenii
printr-o urcare prea bruscă. Dar sistemul s'a menținut, —
continuă raportul contabilității — și ne fiind acope-
rire bugetară, se restituie în mod provizor echilibrul
prin împrumuturi pe contocurent dela bănci, prin împru-
muturi pendente și lombarde, împrumuturi dela
fonduri și fundațiuni, cari apoi se convertesc în anul
1910. într'un împrumut pe durată lungă de K. 442.000.
Acest împrumut s'a epuizat și s'a ajuns la contracta-
rea împrumutului de 3.000.000 (trei milioane) K. la
începutul anului 1914... fără a se îngriji de acope-
rire corespunzătoare.

Prin urmare, moștenind gospodăria aceasta și ca-
sieriile goale, dacă în anul 1910. cheltuelile au fost
egale cu 172%, noi cu conștiința liniștită și mai cin-
stit am procedat, întocmind un buget real, bazat pe
200% impozit comunal. Mai ales că noi trebuie să
suportăm interesele intereselor și anuitățile celor
3.442.000 K., împrumut contractat de acei gospodari
scamatori, pentru a putea masca prin el și prin fraze
demagogice ruina la care au dus finanțele bieților
cetățeni „autonomi“. Administrația română nu a voit
și nu a avut nevoie de astfel de procedee — de dări
de seamă bombastice — nici de împrumuturi pentru
acoperirea deficitelor. Apoi noi mai avem și alte greu-
tăți de învins. Administrația veche „specialistă“ ne-a
lăsat jurnalele de impozite peîncheiate pe câte 7—8
ani. Scumpetea a crescut, totuși am făcut o serie de
lucrări: reparații, pavaje, asfaltare, canalizare, am
plătit din vechile datorii peste 1/2 milion s. a. În
urma scumpetei am ridicat retribuțiunile funcționarilor
noștri și pensionarilor, între cari e și dl Bela Fekete
Nagy care a intervenit de multe ori în acest sens.
Pensionarii s'au înmulțit extraordinar prin oamenii ad-
ministrației vechi, cari cu atâta dispreț au refuzat să
depune jurământului și să intre în administrația ro-
mână, iar azi se bat să ajungă din nou la posturile

de unde au dezertat. Ajutor nu avem din nici-o parte. Totuși cu toată ordinea ce am pus-o în administrația acestui oraș, după studiarea și cunoașterea făcărniciei din trecut, noi nu afirmăm că s'a ajuns la perfecțiune. Nu ne ascundem lipsurile izvorâte din împrejurările extraordinare, dar având încredere în viitorul acestui neam, care a suferit atâta și în puterea noastră de muncă, mergem înainte pe calea muncii însoțite și a datoriei.

* * *

După aceste constatări de fapt, prin cari credem a fi dovedit, că învinuirile sunt absolut neîntemeiate, să ne fie îngăduit a face aci unele reflexiuni și destăinuiri și asupra valorii morale, a bunei credințe cu cari sunt făcute expunerile oratorului, adunării amintite.

Ce ironie a soartei!

Lucrarea referitoare la impozitele comunale din orașele fostei Ungarii de unde am reținut datele cari dovedesc, că și orașele „maghiare” plăteau chiar în timp de pace impozit mai urcat ca Clujul românesc, zic această lucrare a fost citită de însuși autorul ei dl Váradi în cadrele unei conferințe la ședința Uniunii orașelor din Ungaria ținută la 22 Mai, 1909; La această ședință a luat parte — după cum putem citi în darea de seamă asupra ședinței — și oratorul adunării de protestare, fostul primar subst. Dl. Bela Fekete Nagy, ca delegat, împreună cu ceilalți delegați ai Clujului, Dnii A. Dobal, f. primar, G. Szvacsina, f. prim-notar, L. Eszterházi, S. Kecskeméti și f. baron F. Wesselényi. Ba mai mult, conferința a fost tipărită și trimisă cu câteva săptămâni înainte de ședința amintită tuturor delegaților, deci și oratorului nostru spre studiere. Și el totuși a spus cele ce am arătat mai sus. A făcut aceasta tot cu atâta semănătate, bună credință ca și când le perora cetățenilor independenți despre iscusița administrației din care făcea parte. Atunci a arătat că prin capacitatea acelei administrații din care făcea parte, impozitul e numai 66% dar totatunci se cheltuia 172%; n'a trecut mult, și a mai contractat pentru acoperirea aceluia buget rușinos, care era o mărturie a incapacității lor, un împrumut de 3,442.000 K. pe atunci încă coroane bune!

Dar acele vremuri frumoase au trecut. Dl. Nagy Fekete nu mai are ocaziune să-și ridice glasul sonor înaintea cetățenilor „autonomi”, de când cu calamitatea unirei!!! Dar nu de aceea a fost Dsa un stâlp al administrației vechie competente ca să nu știe să se ajute! El are nevoie de a vorbi și dacă nu mai poate îmbăta cu apă, rece (recte 66%) congregația, convoacă o adunare, unde nu se sfiește a supune publicului năzdrăvăniile tot așa de cinice. Și azi mai cearcă să inducă în eroare publicul în asemenea adunări populare precum a indus atunci în eroare publicul acest D. Nagy Fekete, căruia în calitate de primar substituit

ii trecea prin mâini toate rapoartele comisiunilor financiare și ale contabilității—tipărite încă—despre mizeriile în care au adus Dl. finanțele acestei biete comune „autonome”. Nimic nu poate fi mai echivoc ca aceasta. Și mai comic e faptul, că sarcina talmăcirii în românește a orațiunii acesteia de protestare contra celor 200% și a administrației românești a luat-o asupra sa același domn Dr. Aurel Blaga, care nu numai că a fost membru al acestei administrații, dar ca referent al bugetului a propus și a reușit să obție prin luptă aprobarea celor 300%! Azi se revoltă și Dsa cu toate că fără vina lui s'a redus impozitul comunal cu 100%. Azi Dsa se entuziasmează pentru cele 66% ale Dl. Nagy Fekete. Dsa, fost orator congregiional, actualmente orator popular se mai plânge că actuala administrație nu e destul de „versată”. Aici trebuie să-i dăm dreptate. Ne lipsesc unele însușiri cari îl ridicau pe Dsa ca administrator. Într'adevăr, noi poate nu am fi descoperit de pildă „plagiatul” arhitecturii din planul primăriei Cluj, care a obținut premiul I. după primăria din Rixsdorf. Dar întrebăm pe același domn Fekete, că dacă a fost în stare să descopere acest plagiat, de ce n'a descoperit și plagiatul comis de protejatul lui, care a obținut premiul II, și al cărui plan are o asemănare izbitoră în ce privește planul fundamental cu primăria din Barmen iar în ce privește arhitectura cu castelul regal din Gödöllő). ... Concedem că nu ni se potrivește atributul „versat” prin urmare uzina de gaz locală nu ne va alege — ca pe Dl. Nagy Fekete — 2) în direcțiune, până ce suntem în administrația comunală. E drept că nu s'au apreciat totdeauna, referatele lui din vânt că în urmă a căzut la alegeri și s'a pensionat. Noi nici colectele nu le facem cum le făcea Dl. Nagy Fekete pe când era părinte al cetățenilor „autonomi”. Cum s'a oferit în anul 1896 să facă d. e. colecta pentru statua regelui Matia? Cu condițiunea, ca să poată face călătorii în sarcina fondului, să-și pună la dispoziție 200 florini (în 1896 valorau cât azi 40.000 Lei!) și să-și plătească osteneala separat cu 5% din totalul sumei ce se va aduna din colectă. De atunci se trage porecla de „patriot cu 5%” dată de „autonomii” cetățeni ai Clujului. 3) Noi încă facem o colectă pentru statua unui alt român a „Regelui Munților”, dar nefiind «versați» ca d. Fekete am uitat să cerem pașal, diurne și 5%! Vedeți, Dl. Nagy Fekete, cunoaștem trecutul și prezentul administrației Clujului. Facem toate sforțările posibile ca să refacem urmările nefaste ale demagogiei conducătorilor „versați” de ieri.

Deac.

1) Vezi articolul de fond din „Vallalkozok közlönye” No. 6 din 7 Febr. 1912.

2) Vezi „Külön vélemény” de Dr. L. Merza și Dr. Mor.

3) Vezi din „Erdélyi híradó” No. 41 din 21 Febr. 1896. Kiss, Cluj; 1900. Tip. Lyceum (Gombos)

Iarăși gazul meta.

În chestiunea concesiunii gazului metam primim dela Ministerul Industriei și Comerțului următoarea adresă :

No. 044637—1922.

Primăria Orașului

Cluj.

Referindu-ne la adresa Dv. No. 5523—922. avem onoarea a vă face cunoscut, că întrucât teritoriile de gaz metan Zaul de Câmpie, Sân-gerul de Câmpie, Islandul Mic, fac parte din teritoriile ce au fost concesionate în 1915, de către Guvernul Maghiar, Societății Ungare de gaz metan (U. E. G.) și cum situația acestei societăți pusă sub sequestru, nu este încă regulată, iar contractul este încă în vigoare, Statul nu poate dispune de ele, și în consecință cu regret ne vedem în situația de a nu vă putea satisface cererea de a vă fi concesionate Dv.

Deasemenea cu aceleași sentimente, Ministerul nu vă poate aproba nici partea a doua a cererii Dv. adică de a vi se concesiona gaz și de a vi se acorda dreptul de a instala conduct dela Sărmășel, întrucât și acest drept este acordat prin același contract de concesiune, tot Soc. U. E. G. și în mod exclusiv.

Rămâne însă ca cererea Dv. să fie luată din nou și cu cea mai mare bună voință în cercetare, după ce se va regula situația soc. U. E. G. și după ce se va deci de asupra regimului ce va fi aplicat generatorilor de energie, chestiuni cari actualmente se află în studiu.

Directorul combustibilului,
Stoica

Referent-șef Cl. I.
Indescifrabil

Durere, că după atâtea solicitări nu am primit până acum numai promisiuni. De alt-cum pentru rezolvarea acestei chestiuni atât

de importantă pentru orașul nostru și economia națională va interveni la Ministeriu și Uniunea orașelor.

Donațiuni pentru fondul statuei „Avram Iancu”

— Continuare —

Transport; 117.126 Lei 45 bani. Prefectura jud. Treiscaune cu lista No. 300 a colectat 31 Lei. Pretura Tg.-Săcuiesc 127 Lei, Tipografia „Ardealul” din vânzarea tabloului „Avram Iancu” 23 Lei 60 bani, Circumscripția III din broșuri 115 Lei, Prefectura Bihor din broșuri 745 Lei, Pretura Hațeg 622 Lei, Din bilete de loterie a încurs 15 300 Lei, Matricula din Cluj 679 Lei 50 bani, Liceul din Năsăud cu lista No. 664 a colectat dela V. S. prof. 10 Lei, E. Mărcușiu 5 Lei, S. Secudan prof. 5 Lei, I. Partene prof. 5 Lei, Dr. Al. Ciplea prof. 5 Lei, M. Lipan 6 Lei, L. Pop 10 Lei, T. Simon 20 Lei, E. G. Ștefănuțiu 10 Lei, A. Honța 10 Lei, I. Păcurariu 10 Lei, V. Bichigean 20 Lei, Clasa I 72 Lei, Cl. II 20 Lei, Cl. III 52 Lei, Cl. IV 21 Lei, Cl. V 32 Lei, Cl. VI 11 Lei, Cl. VII 10 Lei, Cl. VIII 69 Lei, Secretariatul Dileul Român 197 Lei, Corpul VI Arm Cluj 935 Lei, Pref. Huși, jud. Fălciu 1128 Lei 25 bani din colectă și broșuri, Listele Liceului „M. Eminescu” Satu Mare: Vasile Herman prof. cu lista No. 578 a colectat dela: Dna F. Ionescu 60 Lei, Dna Maria Brațilovean 50 Lei, Dna M. Florean 20 Lei, Dna E. Baun 20 Lei, Dna I. Basilescu 20 Lei, C. Haralambie 30 Lei, R. Tritean șef de gară 20 Lei. Dela elevi și alte persoane 132 Lei, Grigore Dicușescu elev cl. II cu lista 579 a colectat 75 Lei, E. Baun cu lista No. 580 a colectat dela: I. Baun 20 Lei, D. Vasilescu 5 Lei, I. Ionescu 5 Lei, G. Gheorghiu 5 Lei, S. Covaciu 5 Lei, M. A. 5 Lei, I. Brațiloveanu 20 Lei, Rozenfeld 20 Lei, B. Steiner 20 Lei, E. T. 10 Lei, Singer H. 10 Lei, I. F. 20 Lei, Stern 20 Lei, Muster 20 Lei, Mercur 100 Lei, Weinberger Friedman 100 Lei, S. Gh. Iulescu 20 Lei, Weber 40 Lei, P. D. I. 30 Lei, Simonovici 20 Lei, Dr. Miteșcu 20 Lei, N. M. 20 Lei, Schuschman 5 Lei și dela alte persoane indescifrabile 385 Lei, Gh. Erdős cu lista No. 581 a colectat 138 Lei, T. Nagy cu lista No. 582 a colectat 39 Lei, A. Ghitta prof. cu lista No. 583 a colectat dela elevi 130 Lei Total 139.087 Lei 80 bani. Va urma.

PARTEA OFICIALĂ

Ministerul de Interne Direcțiunea Administrației Generale și statistice.

No. 64337/9 Septemvrie 1922

Domnule Prefect!

Ministerul Sanității Publice, Muncii și Ocrotirelor Sociale ne face cunoscut că epidemia de antrax printre oameni bântue în mai multe părți. Boala să ia dela animalele moarte de dolac, cari se jupouie de piele de

cătră locuitori și de cele mai multe ori ei mănâncă și carnea.

Diracțiunea Generală a Serviciului Sanitar căreia i sa făcut cunoscut aceasta stare de lucruri a răspuns că din lipsa de personal veterinar este imposibil a se aplica și controla măsurile de poliție veterinară.

Aducându-vă aceasta la cunoștință avem onoarea a Vă ruga să dați ordin tuturor Primăriilor din acel județ să fie foarte vigilente și să controleze starea vitelor, oprind jupuirea

celor moarte, bănuite a fi fost bolnave de dalac și să anunțe pentru orice caz suspect serviciul sanitar respectiv.

p. Ministru:

p. Director General:

R. Franasovici (ss.)

Modolea (ss.)

Romania Ministerul de Interne Direcțiunea Administrației Județene și Comunale.

Nr. 67474/8 Septemvrie 1922.

Domnule Prefect!

Legea din 1921 prin care comunele urbane au fost autorizate să vândă loturi de casă prin bună învoiață, invalizilor vadurilor orfanilor de războiu, funcționarilor etc. urmează să fie complectată prin regulamentul prevăzut în art. II. al acelei legi. Cum acest regulament este studiat și urmează să se dea forma definitivă vă rog să suspenda pe timpul de 1 lună lucrările premergătoare ce eventual ar fi fost începute în care timp se îndeplini și toate formele legale pentru a se putea pune în aplicare.

p. Ministru:

Director General:

R. Franasovici

Const. Popescu (ss)

Dela Consiliul Orașului Cluj.

Nr. 17323—1922. cons.

Publicațiune.

Consiliul orașului Cluj, în sesiunea sa ținută la 10 Octomvrie 1922 a decis exarendarea **Uzinei electrice** proprietatea orașului pe timp de 20 (douazeci) ani cu începerea de 1 Ianuarie 1923.

În baza §-lui 120 al art. de lege XXII. din 1886 și respective a §§-lor 70—80 a Legii contabilității publice, public concurs pentru exarendarea Uzinei. Ofertele închise și sigilate se vor înainta cel mai târziu până la **12 Novembrie 1922 oara 11 a. m.** la Registratura generală a Consiliului orașănesc, camera Nr. 5.

Ofertele sosite după acest termen, sau cu abatere dela condițiunile generale nu se vor lua în considerare.

Condițiunile de licitație, proiectul de con-

tract. precum și proiectul de ofertă se pot lua dela Secția comercială și industrială a orașului, camera Nr. 33. a. m. 10—12 oare în toate zilele de lucru.

Cluj, din sesiunea Consiliului orașănesc ținută la 10 Octomvrie 1922.

Primar:

Dr. I. Pop.

Ad. No. 1576/1922 ing.

Publicațiune de concurs

pentru furnizarea următoarelor materiale de construcție pentru poduri pe sama oficiului ingineresc al orașului Cluj:

40 m³ lodbe de stejar grosime 9—10 cm., lățime 25 cm., lungime 2.20—3.50 m.

20 m³ grinzi de stejar de 15/15—28/35 lungime 10 m.

5 m³ lodbe de brad gros 9—10 cm., lat., 25 cm., lung., 1.70—3.00 m.

10 m³ grinzi de brad de 10/13—24/28 lung. 10 m.

Reflecții vor înainta ofertele în plic închis la oficiul ingineresc al orașului Cluj (str. J. C. Brătianu No. 25) până la 23 Oct. a. c. oarele 11 a. m. Toți se pot primi deslușiri și tabloul detaliat a materialelor. Prețurile sunt să se fixa franco ab sau deposit Cluj, pe lângă susținere de 1 săptămână.

Cluj, la 10 Oct. 1922.

Ciortea
șef. inoer.

Aviz.

Alexandru Chiș controlor la oficiul de vamă al orașului Cluj a pierdut cartea de amende No. 25: se declară de anulată.

Știri dela oraș

Exarendarea Uzinelor Electrice.

Prefectura a propus Ministerului, că baza licitațiunei să fie contractul proiect redactat de către o comisiune de specialiști juriști și teh-

Cele mai bune
Cele mai frumoase
Cele mai estine

cărți, hârtie, art. de scris
la librăria

LEPAGE

Könyv-

papir-

könyvkereskedésében

legjobb
legszebb
legolcsóbb a

írószerek a

nici — profesori universitari și ingineri — totuși Min. a ordonat, ca contractul de bază să fie un alt contract tip. Dnul cons. E. A. Dandea a expus consiliului, că acest din urmă proiect e în general copia cu multe greșeli a celui dela licitația primă, care a fost tradus din actualul contract. Paragrafii sunt în parte mutați. Sunt făcute 3—4 modificări de condițiuni, însă toate în dauna evidentă a orașului și a întregii probleme. Unele întregiri luate din contractul Comisiunei sunt luate și plasate cât se poate de nefericit; chestiuni importante amintește numai pe tangentă, vag, iar schimbarea becurilor în trei locuri, cu toate amănuntele. Cuprinde condițiuni cu mult mai favorabile pentru arăndaș ca tipul Comisiunei. Alte multe neajunsuri de cari suferă contractul excepționat atât din punct de vedere juridic cât și tehnic, face — după părerea D-sale — ob ovo imposibilă o licitație normală în baza lui. Și dacă totuși se face, orașul va suferi daune și încurcături procese incalculabile, pentru cari D-sa declină răspunderea.

În fața ord. Min. amintit Consiliul nu a primit propunerea, ca baza licitației să fie tipul elaborat de comisiune. Dl Dandea a înain-

tat în scris excepțiunile sale arătând urmările unei exarendări în baza contractului aprobat de Minister — după cum crede D-sa — din greșeală.

La serbările încoronării din 15—17 l. c. ia parte în numele orașului Dl primar Dr. I. Pop; în 18 l. c. Dl primar în calitate de v. președinte va lua parte împreună cu Dl cons. E. A. Dandea, secretarul Uniunei și la a doua adunare generală a Uniunei orașelor, care se va ține la 18 l. c. în București, pe lângă participarea tuturor primarilor orașelor din țară, cari se află toți în Capitală din prilejul serbărilor încoronării.

Dl Dr. I. Harșa, primarul orașului Târgul-Mureș a fost revocat din post, pe motivul agitării pentru greva funcționarilor.

Orașul Oradea-Mare a votat și licvidat funcționarilor săi pe luna Septemvrie și Octomvrie un adaus de câte 300 Lei.

Prin luarea în regie proprie a întreprinderii de afisaj, venitul orașului avut din aceasta întreprindere s'a majorat cu nu mai puțin ca 800%.

Statutele Uniunei orașelor a fost aprobate de Min. de Int.

FRATII RENNER & Co. S. A.

FABRICA DE PIELARIE CLUJ

este cea mai mare și mai modernă instalație pt. fabricarea mărfurilor de pielărie. Produsele ei concurează cu cele mai bune și mai ieftine produse streine.

FABRICA DE PIELARIE, ÎNCĂLĂMÎNTE ȘI CURELE DE TRANȘIBURE

Sucursale și reprezentanții în toate orașele mai însemnate din țară

MAKKAY fémárugyár, Cluj

STRADA GH. BARIȚIU No. 16

TELEFON No. 807.

Sürgöncim: «ALUMINIUMGYAR»

BAIA ELISABETA FÜRDŐ

Proprietar: Ludovic HELLMANN

STR. CĂLUGĂRIȚELOR 1.

Deschisă dela orele 6 a. m. până la 7 p. m.

ELIAN

Mare depozit de vinuri, fabrică de spirit, rom, coșneac, siropuri și licheururi.

Fermă - model

rideric Cell și Fii

Grupa Dr. Wilhelm Czell

ABRICĂ DE BERE, licheururi și rom, depozit de spirit și vânzare de vinuri în engros

CLUJ, Str. Mănăsturului No. 4-6.

SIOVITS

TELEFON 381.

PICTOR DE FIRME

C. I. MĂFESTŐ

Strada N. Jorga, colț cu Strada Corcheș

* **BUTOR** ebéd- és hálózobák stb. *
* **FISCHER ALBERT ÉS Co.** *
* butorraktár, asztalos és kárpitos-műhely *
* Cluj, Calea Regele Ferdinand 61. *

BANCA ARDELEANA ȘI CASĂ DE ECONOMIE SOCIETATE ANONIMĂ

CLUJ, PIAȚA UNIRII 32. (CLĂDIRE PROPRIE).
FONDATA ÎN 1894. — SUCURSALĂ LA TURDA.

Efectuiază remiteri pentru orice piață din țară și străinătate, în condițiile cele mai favorabile. Cumpără și vinde valută străină. Depuneri se acceptă spre fructificare cu dobânzile cele mai mari, și se plătesc ori-când fără prealabilă denunțare. Impozitele asupra capitalului se plătesc de către bancă

Vadász & Co.

Intreprindere pentru instalațiuni moderne de electricitate și apă
Strada Universității No. 2. - Telefon 2-14.

Hölgyek figyelmébe!

Künnö ondoláció és hajfestészet csak a
ban. Fejmosás. Manikűrözés. Modern
hajmunkák legszebb kivitelben, méltá-
nyos árak mellett készülnek. 0 0 0 0

SALON D PARIS
C L U J
CALEA VICTORIEI 2.
(Kossuth-u.)

UZINA ELECTRICĂ A ORAȘULUI SUB CONDUCEREA SOCIET.

G A N Z

FÉLE VILLAMOSSÁGI RÉSZV.-T.

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 30. (PALATUL SZÉNELY)

TELEFON 403.

E XECUT

instalații electrice și trans-
misiuni de curent. La co-
mandă efectuează insta-
lații de motoare electrice.
Lămpi și materiale pen-
tru instalații permanent
ooo în depozit. ooo

ELVÁLLAL

elektromos világítási és
erőátviteli berendezése-
ket. Izzólámpák, izzólámpa
szénpálcák, szerelési a-
nyagok és kisebb moto-
rok állandóan raktáron.
Költségvetéseket és fel-
világosításokat díjtalanul
ooooo nyújt oooooo

GIASORNIKAR SI BIJUTIER :: ORÁS ÉS ÉKSZERÉSZ
Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Nagy raktár órák, ékszerek, arany-, ezüst-
árak és dísz tárgyakban. Ékszerek, tört ezüst,
aranyárak legmagasabb árban beváltatnak.
CLUJ-KOLOZSVÁR, Calea Regele Ferdinand 27. (Vesselényi-u.)
Vis-à-vis dela POȘTA MARE. (A főpostával szemben).

BABITS

RECLAMA e sufletul comerțului!

BITUMUL MATITZA SOC. ANON.

Capital social Lei 6.000.000
CENTRALA BUCUREȘTI
Filiala CLUJ, Calea Regele Ferdinand No. 55. I.
T E L E F O N 10-09.

Execută tot felul de lucrări în legătură cu pro-
dusele BITUMULUI, ca asfaltare izolație
la case, acoperișe din ciment de
lemn (Holzzement) etc. etc.

* Material totdeauna la magazie. *

C L U J

PIAȚA UNIRII No. 4.

Sucurs. și reprezentante
în România: — București,
Arad, Oradea-Mare, Satu-M.
Cernăuți, Brașov, Sibiu, Dej,
Bistrița, Sigh.-Marmărești, Tg.-
Mureș, Timișoara, Medias.

CAROL LASSEN

CASĂ INTERNAȚIONALĂ DE SPEDIȚIUNI ȘI TRANSPORTURI

SUCURSALE PROPRII ÎN STRĂINĂTATE:

Berlin, Hamburg, Bremen, Lübeck, Stettin, Danzig, Emden,
Flensburg, Leipzig, Dresden, Chemnitz, Breslau, Proskau, Aa-
chen, Köln a. Rh., Frankfurt a. M., Kaiserlautern, Mannheim,
Ludwigshafen, Worms, Karlsruhe, Pforzheim, Freiburg, i. Br.,
Schramberg, Schwenningen a. N., Stuttgart, Heilbronn a. N.,
Nürnberg, Ulm, Regensburg, Passau, Salzburg, Wien, Lissa-
bon, Reval, Rotterdam, Stockholm, Gothenburg, Christiania,
Copenhagen, Esbjerg.

C L U J

PIAȚA UNIRII No. 4.

Transporturi în vagoane
complecte și colective,
vămuiri și reclamațiuni
ooo de fracte. ooo